

Julkaistavissa 7.2.2023 klo 9.00

Vuositiedote 2022: ennakkotiedot tavaroiden ulkomaankaupasta

Tavaraviennin arvo kasvoi 18,2 prosenttia vuonna 2022, viennin volyymi laski 5,2 prosenttia

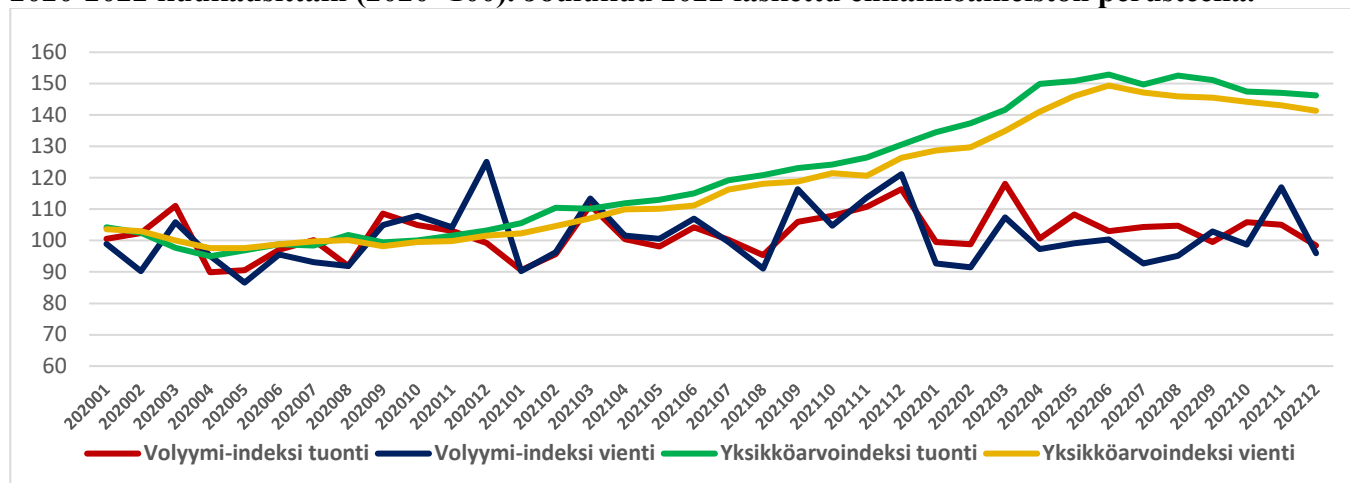
Kauppataseen alijäämä ennätysuuri, 10,8 miljardia euroa

Suomen tavaraviennin arvo kasvoi 18,2 prosenttia vuonna 2022 Tullin ennakkotietojen mukaan. Viennin volyymi¹ laski 5,2 prosenttia ja vientihinnat nousivat 24,2 prosenttia. Vienti oli arvoltaan 81,5 miljardia euroa. Tuonnin arvo suureni 26,5 prosenttia edeltävään vuoteen verrattuna. Tuonnin volyymi kasvoi 0,7 prosenttia ja tuontihinnat 24,9 prosenttia. Tavaratuonti oli arvoltaan 92,3 miljardia euroa.

Kauppataseen alijäämä kasvoi merkittävästi vuonna 2022 edellisvuosiin verrattuna. Kauppataase jäi ennakkotietojen mukaan 10,8 miljardia euroa alijäämäiseksi vuonna 2022. Alijäämä EU-maiden kanssa käydyssä kaupassa oli 4,9 miljardia euroa. EU-maiden ulkopuolisten maiden kanssa käytävässä kaupassa kauppataseen alijäämää kertyi 5,9 miljardia euroa. Edeltävänä vuonna 2021 kauppataase oli alijäämäinen 4,0 miljardia euroa. Kauppataase oli viimeksi ylijäämäinen vuositasolla vuonna 2010.

Tavaroiden ulkomaankaupassa vuosi 2022 oli muutoksien vuosi. Hintojen nousun kiihtyminen kasvatti myös tavaroiden ulkomaankaupan arvoa merkittävästi. Viennin volyymin liukuva keskiarvon muutos kääntyi laskuun jo heinäkuussa. Myös tuonnin volyymi hiipui loppuvuotta kohti tullessa. Energiatuotteiden hintojen nousu vaikutti eniten tuonnin arvon kasvuun ja sitä kautta kauppataseen alijäämän suuruuteen. Venäjän kanssa käytävä kauppa hiipui nopeasti maaliskuusta alkaen. Erityisesti tuonti korvautui nopeasti muista maista. Venäjän osuus tavaroiden kokonaistuonnista tippui tammikuun 15,8 prosentista joulukuun 2,6 prosenttiin. Kokonaisviennistä Venäjän osuus väheni tammikuun 5,4 prosentista joulukuun 2,7 prosenttiin.

Kuvio 1. Ulkomaan tavarakaupan yksikköarvo- ja volyymi-indeksien tuonnin ja viennin pisteluvut 2020-2022 kuukausittain (2020=100). Joulukuu 2022 laskettu ennakkoindeksien perusteella.

¹ Tavaroiden ulkomaankaupan volyymi-indeksi. Liukuva 12-kuukauden vuosimuutos, prosenttia, joulukuun luku on laskettu ennakkoindeksien perusteella

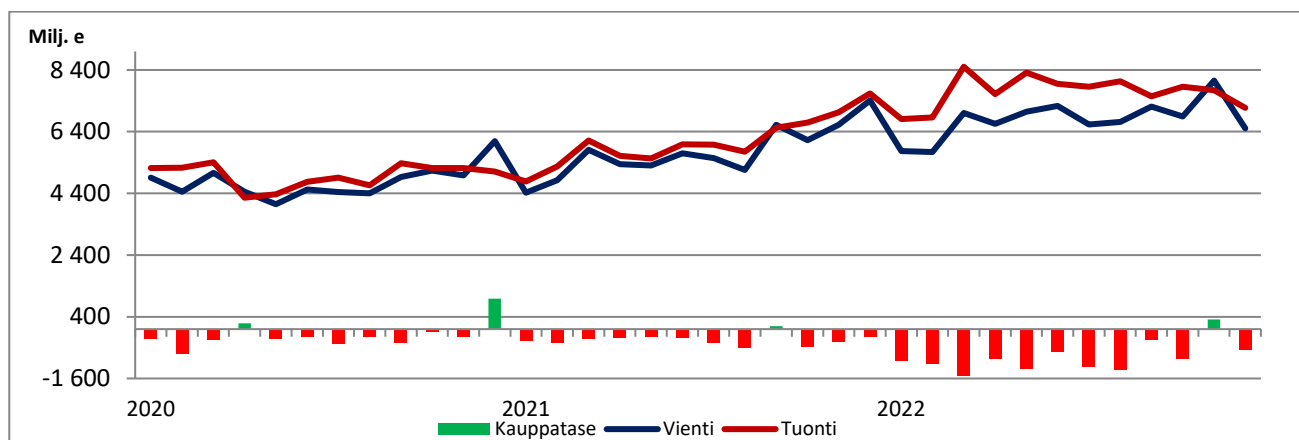
Viennin arvo kasvoi EU-maiden kanssa käytävässä kaupassa ulkokauppaa hitaammin

Tavaraviennin arvo EU-maiden kanssa käytävässä kaupassa kasvoi ennakkotietojen mukaan 17,3 prosenttia vuonna 2022. Euromaiden kanssa käytävässä kaupassa viennin arvo nousi 13,8 prosenttia. EU:n ulkopuolisten maiden kaupassa viennin arvo suureni 19,5 prosenttia. Tuonnissa EU-maista arvo kasvoi 19,7 prosenttia, euromaista 15,2 prosenttia ja ulkokaupan maista 35,9 prosenttia.

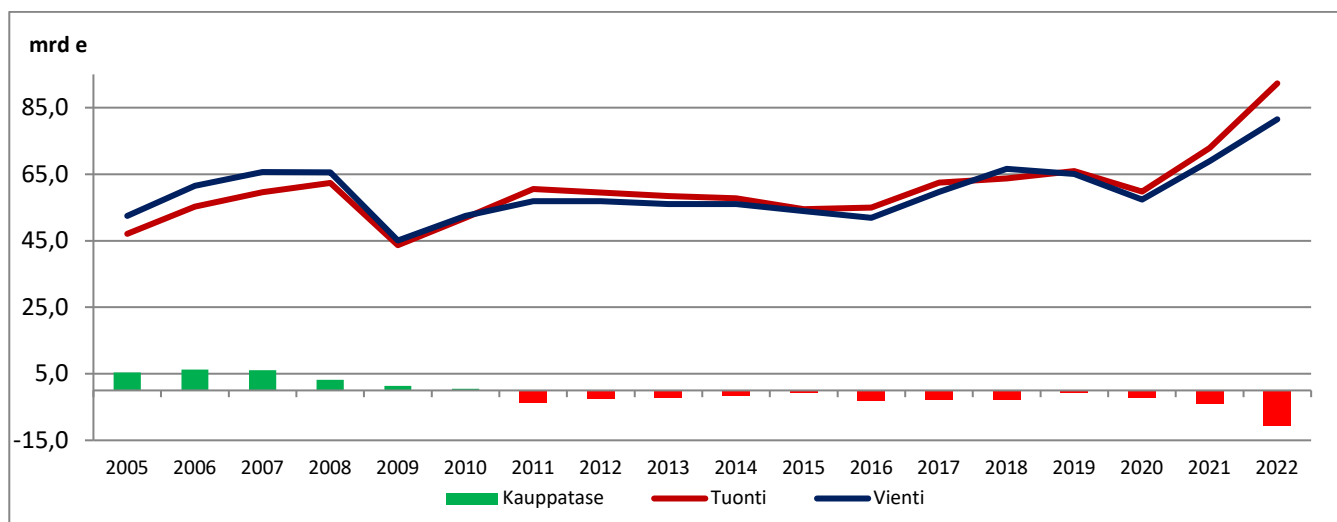
Taulu 1. Tavaroiden ulkomaankaupan avainlukuja vuonna 2022, joulukuun luvut laskettu ennakkoaineiston perusteella.

	Tilastoarvo milj. eur	Tilastoarvon muutos v. 2021 verrattuna %	Yksikköarvoindeksi 12kk. liukuva keskiarvo 2020=100	Yksikköarvoindeksi Liukuvan keskiarvon vuosimuutos %	Volyymi- indeksi 12kk. liukuva keskiarvo 2020=100	Volyymi- indeksi Liukuvan keskiarvon vuosimuutos %
	2022	2022	2022 12	2022 12	2022 12	2022 12
Vienti (fob)	81 480	18,2	141,5	24,2	99,2	-5,2
Tuonti (cif)	92 280	26,5	146,8	24,9	103,9	0,7

Kuvio 2. Suomen viennin ja tuonnin arvo sekä kauppataase kuukausittain, 2020–2022, miljoonaa euroa.

Kuvio 3. Suomen viennin ja tuonnin arvo sekä kauppataase vuosittain 2005–2022, miljardia euroa.

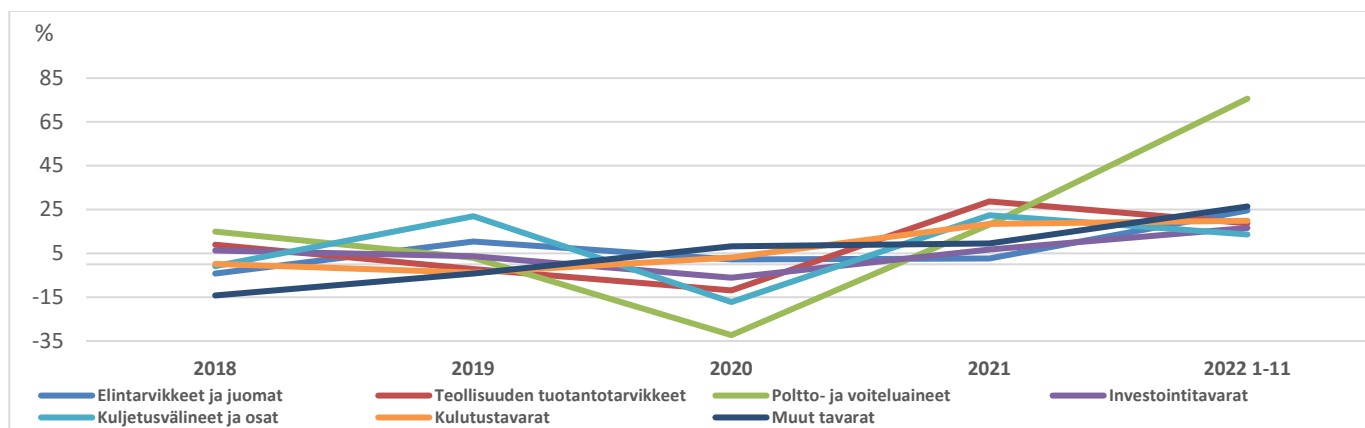

Tavaroiden ulkomaankauppa tammi-marraskuussa 2022

Yksityiskohtaiset tiedot tavarakaupasta ovat käytettävissä tätä kirjoittaessa tammi-marraskuun 2022 osalta. Tulli julkaisee ulkomaan tavarakaupan yksityiskohtaiset maa- ja tavaratiedot koko viime vuodelta 28.2.2023. Kaikkien BEC-luokituksen mukaisten viennin pääryhmien viennin arvo nousi tammi-marraskuussa vuonna 2022 verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon. Viennin arvojen kasvuun vaikutti merkittävästi vientihintojen nousu. Investointitavaroiden viennin arvo kasvoi tammi-marraskuussa 16,6 prosenttia ja niiden osuus koko tavaraviennistä oli 23,4 prosenttia. Teollisuuden tuotantotarvikkeiden viennin arvo suureni 18,7 prosenttia, niiden osuus tavaraviennistä oli 50,6 prosenttia. Kuljetusvälineiden vienti nousi 13,6 prosenttia ja osuudeksi tuli 8,6 prosenttia. Poltto- ja voiteluaineiden viennin arvo kohosi 75,6 prosenttia ja osuus viennistä kohosi 9,7 prosenttiin. Kulutustavaroiden vienti nousi, 19,9 prosenttia, mutta osuus viennistä oli vain 3,4 prosenttia. Myös elintarvikkeiden ja juomien vienti kasvoi, 24,6 prosenttia, kun taas tavararyhmän osuus kokonaistavaraviennistä oli 2,4 prosenttia.

Tuonnissa poltto- ja voiteluaineiden kaupan arvo nousi eniten tammi-marraskuussa, 101,3 prosenttia verrattuna vuoden 2021 vastaavaan ajanjaksoon. Tämän ryhmän osuus koko tavaratuonnista kasvoi 19,4 prosenttiin. Teollisuuden tuotantotarvikkeiden tuonnin arvo kohosi 25,1 prosenttia ja osuudeksi tuli 31,8 prosenttia. Investointitavaroiden tuonnin arvo kasvoi 22,8 prosenttia ja osuus koko tuonnista oli 19,4 prosenttia. Kuljetusvälineiden, joiden osuus oli 10,6 prosenttia, tuonnin nousu oli sama 10,6 prosenttia. Kulutustavaroiden tuonti kasvoi viime vuoden tammi-marraskuussa 11,4 prosenttia (osuus 8,9 %), ja elintarvikkeiden ja juomien tuonti 20,1 prosenttia (osuus 5,6 %).

Kuvio 4. Suomen viennin arvon muutos 2018–2022 (1-11), prosenttia, BEC-päälukitus.

Huom: Tavarat makrotaloudellisen luokkien mukaan, Classification by Broad Economic Categories (BEC)

Viennin volyymi laskussa useilla päävientialoilla tammi-marraskuussa 2022

Metsäteollisuussektorin viennin arvo kokonaisuudessaan kasvoi 12,3 prosenttia vuoden 2022 tammi-marraskuussa edeltävän vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Viennin volyymi, laskettuna 12-kuukauden liukuvan keskiarvon mukaan, väheni metsäteollisuuden tuotteissa, eniten paperissa ja paperituotteissa. Vientihinnat nousivat samaan aikaan. Paperimassan viennin arvo nousi 9,8 prosenttia, sahatavaran 2,7 prosenttia ja puutuotteiden 22,1 prosenttia. Paperin ja pahvin viennin arvo kasvoi 15,1 prosenttia.

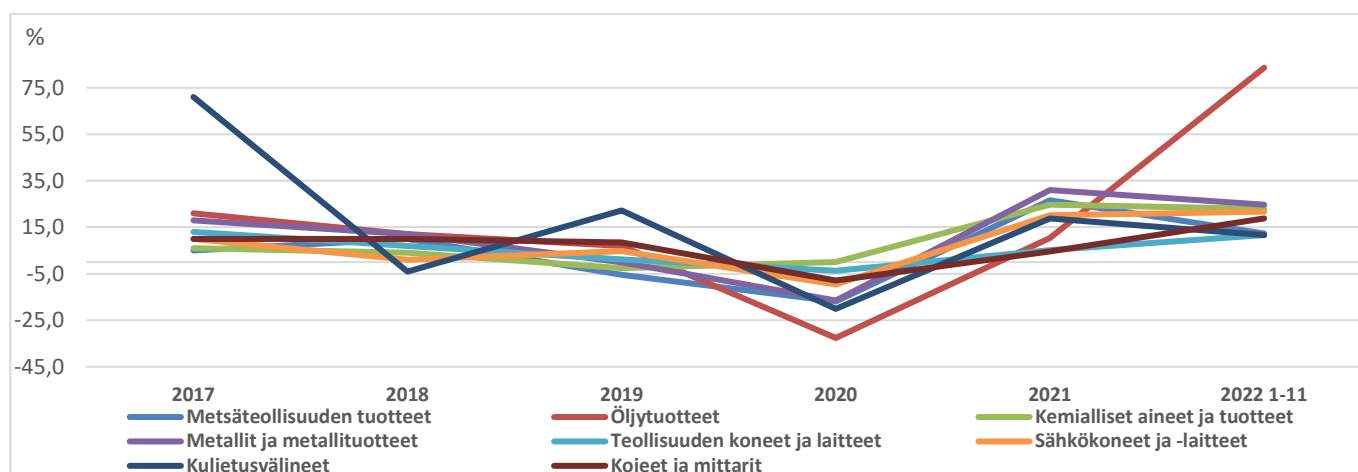
Koneiden, laitteiden ja kuljetusvälineiden viennin arvo kasvoi kokonaisuudessaan 14,1 prosenttia vuoden 2022 tammi-marraskuussa. Koneiden ja laitteiden viennin volyymi nousi hieman, muu arvon nousu johtui pääosin vientihintojen noususta. Teollisuuden koneiden ja laitteiden viennin arvo nousi 11,6 prosenttia. Voimakoneiden ja moottoreiden viennin arvo kasvoi 22,8 prosenttia ja erikoiskoneiden 9,5 prosenttia.

Sähkökoneiden ja -laitteiden viennin arvo kohosi 21,7 prosenttia, joka johtui kokonaan volyymin kasvusta, vientihinnat laskivat maltillisesti. Kuljetusvälineiden viennin arvo oli tammi-marraskuussa 11,6 prosentin kasvussa. Marraskuulle kirjattiin 983 miljoonan euron risteilyalusvienti Yhdysvaltoihin.

Vuoden 2022 tammi-marraskuussa jalostettujen öljytuotteiden viennin arvo nousi 79,2 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Vientihinnat nousivat yli 50 prosenttia, samaan aikaan kun vientimäärät kasvoivat 17 prosenttia. Muun kemianteollisuuden tuotteiden viennin arvo nousi 22,9 prosenttia. Peruskemikaalien viennin arvo kasvoi 46,2 prosenttia. Lääkkeiden ja farmaseuttisten tuotteiden viennin arvo kasvoi 17,5 prosenttia hintojen noustessa merkittävästi, viennin volyyymi laski. Myös muovien viennin arvon kasvu, 10,6 prosenttia, johtui hintojen noususta.

Myös metalliteollisuuden tuotteiden viennin arvon kasvu oli nopeaa, 24,7 prosenttia 2022 tammi-marraskuussa. Myös metallien ja metallituotteiden kohdalla arvon kasvu johtui vientihintojen noususta, viennin volyyymi väheni. Raudan ja teräksen viennin arvo kasvoi 27,1 prosenttia ja muiden metallien 24,6 prosenttia. Metallituotteiden viennin arvo nousi 14,9 prosenttia. Reippaassa kasvussa oli myös malmien ja metalliromun viennin arvo, nousua 30,2 prosenttia ja elintarvikkeiden viennin arvo 22,8 prosenttia. Viennin volyyymi kuitenkin väheni molemmissa tavaraluokissa. Kojien ja mittareiden vienti suureni tammi-marraskuussa 18,8 prosenttia.

Kuvio 5. Päävientituotteiden viennin arvon muutos 2017–2022 (1–11), prosenttia, SITC-luokitus.

Huom: Kansainvälisen kaupan luokittelustandardi; Standard International Trade Classification (SITC)

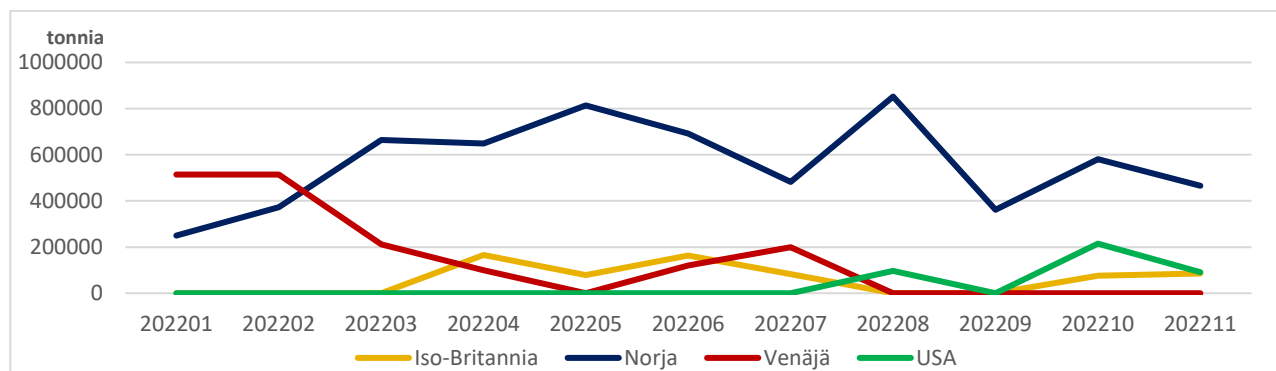
Tavaratuonnin arvo kasvoi päätuontialoilla tammi-marraskuussa 2022

Koneiden, laitteiden ja kuljetusvälineiden tuonti kasvoi kokonaisuudessaan 15,6 prosenttia vuoden 2022 tammi-marraskuussa verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon. Ryhmän osuus koko tavaratuonnista oli 28,7 prosenttia. Teollisuuden koneiden ja laitteiden tuonnin arvo nousi 21,8 prosenttia ja sähkötekniikan koneiden ja laitteiden 16,9 prosenttia. Sekä hinnat että volyyymi olivat kasvussa. Kuljetusvälineiden tuonti suureni 7,4 prosenttia. Henkilöautojen tuonnin arvo nousi 5,9 prosenttia. Arvon nousu johtui tuontihintojen noususta. Metallien ja metallituotteiden tuonnin arvo kasvoi 38,3 prosenttia. Raudan ja teräksen tuonnin arvo suureni 44,2 prosenttia tuontihintojen noustua merkittävästi. Muiden metallien tuonnin arvo suureni 55,3 prosenttia. Tuontivolyyymi kasvoi tuontihintoja enemmän. Malmien ja metalliromun tuonti kasvoi 29,3 prosenttia.

Energiatuotteiden tuonnin arvo kokonaisuudessaan kasvoi 101,2 prosenttia tammi-marraskuussa 2022. Raakaöljyn tuonnin arvo nousi 99,0 prosenttia tuontihintojen rajun nousun takia, tuontimääräkin kasvoi. Suomeen tuodun raakaöljyn alkuperämaa on pitkään ollut pääosin Venäjä, yli 80 prosenttia koko raakaöljyn

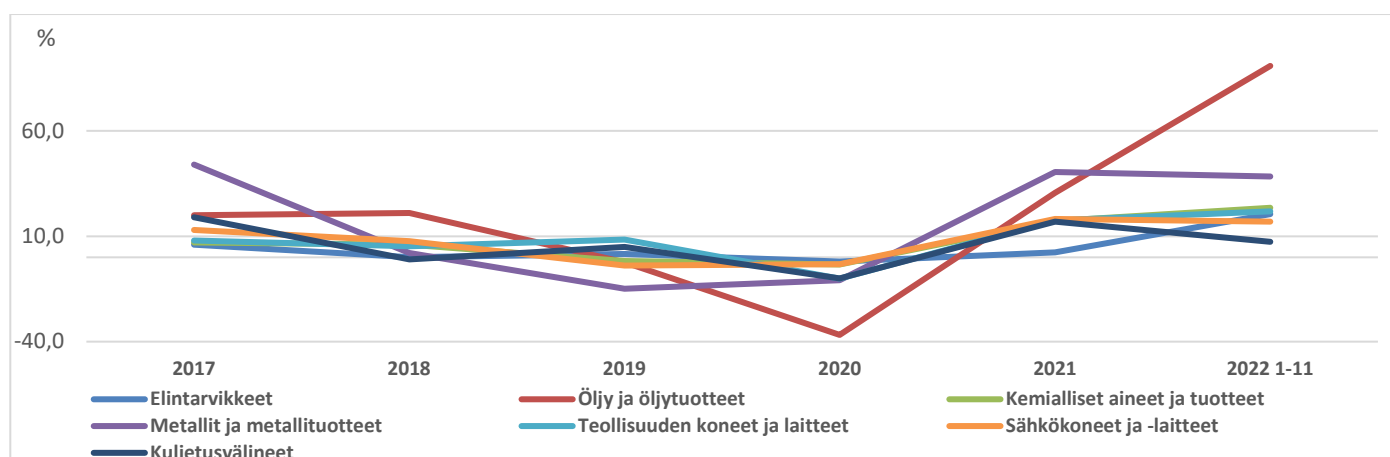
tuonnista. Norjan osuus oli ennen vuotta 2022 noin 15 prosentin luokkaa. Vuoden 2022 elokuusta lähtien Venäjältä ei ole tuotu raakaöljyä lainkaan. Tuonti korvattiin pääosin norjalaisella raakaöljyllä, mutta myös Yhdysvalloista ja Isosta-Britanniasta tuotiin jonkin verran raakaöljyä. Öljytuotteiden tuonnin arvo suureni 82,5 prosenttia mikä johtui sekä hintojen nopeasta noususta että tuontimäärän kasvusta. Sähkön tuonnin arvo kasvoi 104,6 prosenttia tuontihintojen merkittävän nousun myötä. Tuontimäärä sen sijaan väheni.

Kuvio 6. Raakaöljyn tuonti maittain ja kuukausittain 2022 1-11, tonnia

Kemiallisten aineiden ja tuotteiden tuonnin arvo kasvoi 23,5 prosenttia. Peruskemikaalien tuonti suureni 48,1 prosenttia ja lääkkeiden ja farmaseuttisten tuotteiden tuonti 7,1 prosenttia. Kemikaalien tuonnin volyyymi kasvoi, mutta lääkkeiden laski. Elintarvikkeiden tuonnin arvo kasvoi 20,5 prosenttia, mikä johtui suurimmaksi osaksi hintojen noususta. Kojien ja mittareiden tuonti suureni 8,8 prosenttia.

Kuvio 7. Päätuotintootteiden tuonnin arvon muutos 2017–2022 (1–11), prosenttia, SITC-luokitus.

Huom: Kansainvälisen kaupan luokittelustandardi; Standard International Trade Classification (SITC)

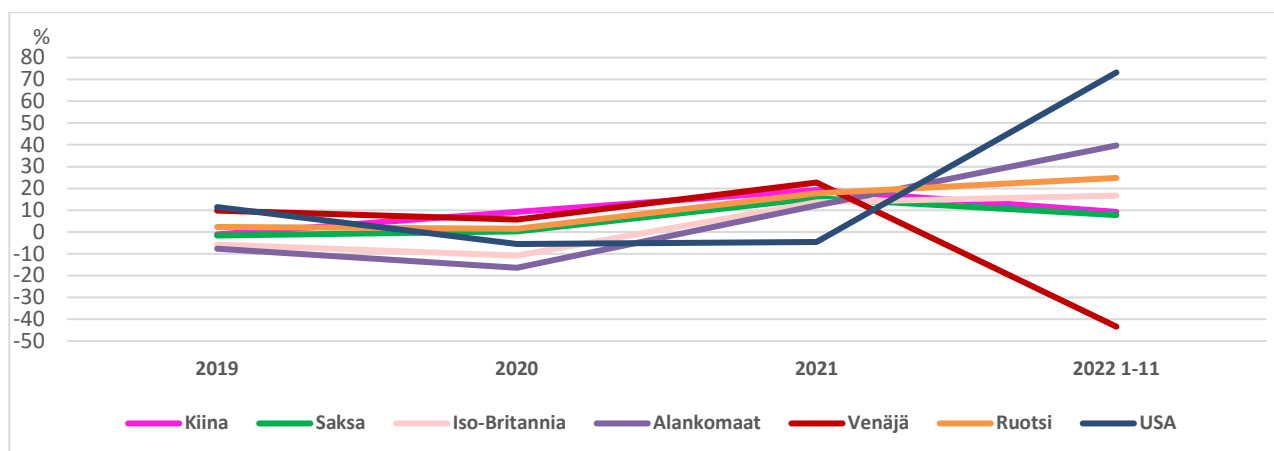
Tavarakaupan kehitys suurimpien kauppakumppanimaiden kanssa vuonna 2022

Tavaraviennin arvo kasvoi suurimpiin vientimaihin paitsi Venäjälle vuonna 2022 tammi-marraskuussa. Viennin arvo Saksaan nousi 7,8 prosenttia ja Ruotsiin 24,8 prosenttia. Viennin arvo Yhdysvaltoihin kasvoi 73,2 prosenttia, korkeata lukua selittää osittain risteilyalusvienti. Viennin arvo Alankomaihin suureni 39,7 prosenttia, Kiinaan 9,3 prosenttia ja Isoon-Britanniaan 16,7 prosenttia. Vienti Venäjälle laski 43,4 prosenttia.

Yli puolet Suomen koko tavaraviennin arvosta koostui viennistä seitsemään suurimpaan maahan. Saksan osuus koko tavaraviennistä oli suurin, 11,9 prosenttia, Ruotsin 10,8 prosenttia ja Yhdysvaltojen 9,6 prosenttia. Neljäntenä oli Alankomaat (7,2%), viidentenä Kiina (4,8%) ja kuudenneksi nousi vuonna 2022

Viro (4,0%). Iso-Britannia oli seitsemänneksi suurin vientimaa 3,7 prosentin osuudella. Venäjä putosi sijalle 13 ja sen osuus oli enää 2,6 prosenttia.

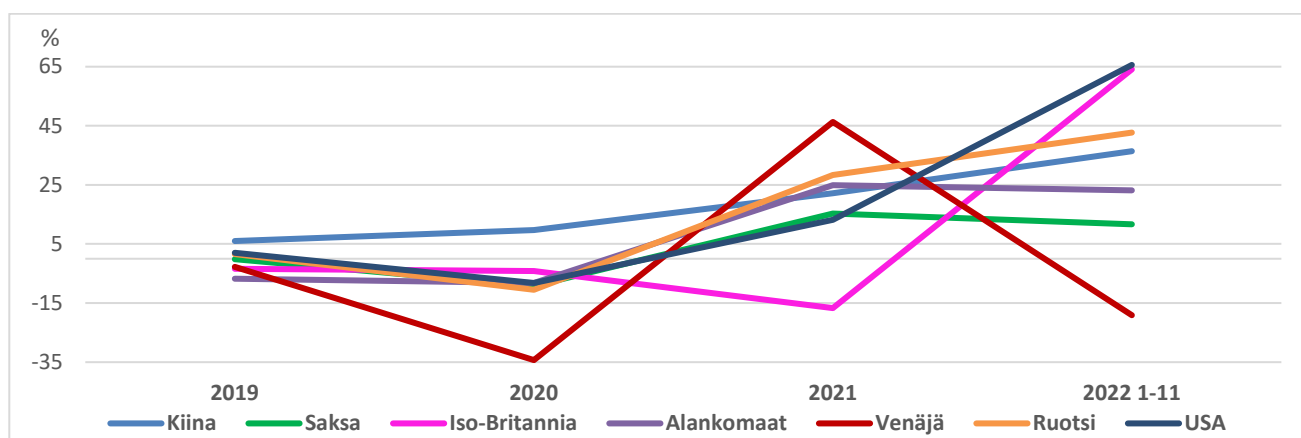
Kuvio 8. Suomen viennin arvon muutos Saksaan, Alankomaihin, Yhdysvaltoihin, Venäjälle, Kiinaan, Isoon-Britanniaan ja Ruotsiin 2019–2022 1-11, prosenttia.

Myös tavaratuonnin arvo kääntyi kasvuun suurimpien kauppakumppanimaiden kanssa paitsi Venäjän kanssa. Tuonti Saksasta nousi 11,7 prosenttia vuonna 2022 tammi-marraskuussa. Tuonti Ruotsista suureni 42,7 prosenttia ja tuonti Alankomaista 23,1 prosenttia. Tuonnin arvo Yhdysvalloista kasvoi 65,6 prosenttia, Kiinasta 36,4 prosenttia ja Ison-Britanniasta 64,1 prosenttia. Tuonnin arvo Venäjältä laski 19,1 prosenttia. Suurin muutos vuonna 2022 oli tuonnin arvon nousu Norjasta, kasvua kertyi lähes 300 prosenttia.

Noin 58 prosenttia Suomen koko tavaratuonnin arvosta oli alkuperältään seitsemästä suurimmasta tuontimaasta. Saksan osuus koko tavaratuonnin arvosta oli 12,9 prosenttia, Ruotsin 12,6 prosenttia ja Kiinan 9,2 prosenttia. Venäjän osuus laski 7,1 prosenttiin. Norjan osuus pomppasi 7,0 prosenttiin vuonna 2022. Ison-Britannian osuus tuonnista nousi 2,4 prosenttiin, mutta se oli vasta sijalla 11, vaikka tuonnin arvo kääntyi nopeaan kasvuun vuonna 2022. Alankomaiden osuus oli 5,1 prosenttia. Tulli julkaisee koko vuoden 2022 ulkomaankaupan kaikki maakohtaiset tiedot 28.2.2023.

Kuvio 9. Suomen tuonnin arvon muutos Saksasta, Alankomaista, Yhdysvalloista, Venäjältä, Kiinasta, Ison-Britanniasta ja Ruotsista 2019–2022 1-11, prosenttia.

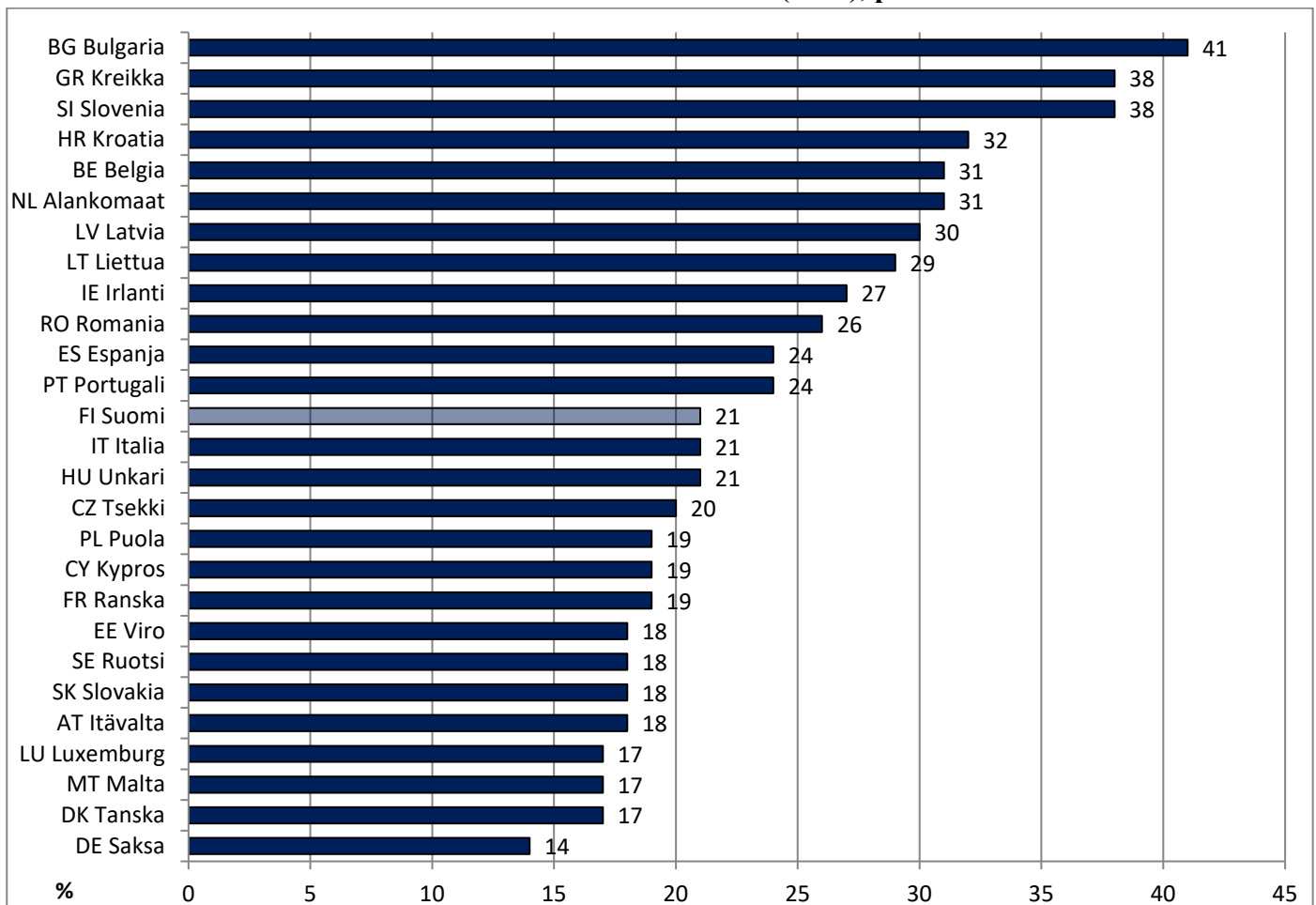
EU-maiden osuus Suomen tavaroiden koko ulkomaankaupasta 55,4 prosenttia

EU27-maiden osuus Suomen tavaraviennistä oli 56,2 prosenttia vuonna 2022 laskettuna tammi-marraskuun tiedoilla. EU27-maiden osuus Suomen tavaratuonnista oli 54,7 prosenttia vuonna 2022. EU-maiden ulkopuolelle suuntautuvan kaupan osuudet muuttuivat vastaavasti. Vuonna 2022 tammi-marraskuussa ulkokaupan osuus viennistä oli 43,8 prosenttia ja tuonnista 45,3 prosenttia.

EU-maiden tavaraviennin kehitys vuonna tammi-marraskuussa 2022

EU-maiden (EU27) yhteenlaskettu tavaravienti kasvoi vuoden 2022 tammi-marraskuussa Eurostatin ennakkotietojen mukaan 22 prosenttia². Suomen tavaraviennin vastaava luku näytti 21 prosentin nousua. Kaikissa EU-maissa viennin arvo kasvoi nopeasti. Viennin kasvu oli hitainta Saksassa, jossa arvo nousi vain 14 prosenttia. Useissa muissakin suurimmissa kauppakumppanimaissamme viennin kasvu oli hitaampaa kuin Suomessa. Ranskassa viennin arvo suureni 19 prosenttia ja Ruotsissa 18 prosenttia. Alankomaissa ja Belgiassa viennin arvo kasvoi 31 prosenttia.

Kuvio 10. Viennin arvon muutos EU27-maissa vuonna 2022 (1–11), prosenttia.

Lähde: Eurostat news release 9/2023

Tiedustelut

Telasuo Christina, puh. 040 332 1828

Kaarna Anssi, puh. 040 332 8153

Sähköposti: etunimi.sukunimi@tulli.fi

² Lähde: Eurostat comext tilastotietotietokanta